

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2022. október 31.
(hétfő, reformáció)**

Földvári Tibor

ÉS LÁTTÁK IZRÁEL ISTENÉT

Köszöntés igéje: Zsoltár 46,5-6.12

Forrásainak árja megörvendezteti Isten városát, a Felségesnek szent hajlékait. Az Isten ő közepette van, nem rendül meg; megsegíti Isten virradatkor. [...] A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk!

Énekek: 90,1.9; 165; 68,1-2.4-5

Lekció: 2Mózes 24,1-11

Alapige: 2Mózes 24,1-11

És monda Mózesnek: Jöjj fel az Úrhoz te és Áron, Nádáb és Abihu, és az Izráel vénei közül hetvenen, és hajtsátok meg magatokat előtte távolról. És csak Mózes közeledjék az Úrhoz, amazok pedig ne közeledjenek, és a nép se jöjjön fel vele. Elméne azért Mózes, és elbeszélte a népnek az Úr minden beszédét és minden rendelését; az egész nép pedig egyező szóval felele, mondván: Mindazokat a dolgokat, amelyeket az Úr parancsolt, megcselekedszük. Mózes pedig felírta az Úrnak minden beszédét, és felkele reggel és oltárt építette a hegy alatt, és tizenkét oszlopot, az Izráel tizenkét nemzetsége szerint. Azután elküldte az Izráel fiainak ifjait, és áldozának égő áldozatokat, és hálaáldozatul tulkokat öltek az Úrnak. Mózes pedig vevé a vérnek felét, és tölté a medencékbe: a vérnek másik felét pedig az oltárra hinté. Azután vette a szövetség könyvét, és elolvasta a nép hallatára; azok pedig mondanak: Mindent megteszünk, amit az Úr parancsolt, és engedelmeskedünk. Mózes pedig vette a vért, és ráhintette a népre, és monda: Ímé a szövetségnek vére, melyet az Úr kötött ti veletek, mindama beszédek szerint. Azután felméne Mózes és Áron, Nádáb és Abihu, és az Izráel vénei közül hetvenen; És látták az Izráel Istenét, és annak lábai alatt valami zafír fényű tárgy volt, és olyan tiszta, mint maga az ég. És Izráel fiainak e választottjaira nem bocsátá kezét: jóllehet látták az Istent, mindazáltal ettek és ittak is.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, az istentiszteleti éneklésünk, gyülekezeti közösségünknek ez a drága ajándéka is azt hirdeti, micsoda kincset, ajándékot adott nekünk a reformációban, hiszen anyanyelvünkön imádkhatunk téged. És mindezeket túl megtapasztalhattuk és tapasztalhatjuk azt a csodát, hogy te kedvesen fogadod, örömmel az éneken mondott imádatot, bűnvallást, te pedig az ígédet adod és szintén anyanyelvünkön.

Áldunk, hogy érthetjük a te szavad. És nemcsak itt a gyülekezeti közösségben, hanem otthon is akár naponta a csendességben olvashatjuk, megérthetjük. Itt a gyülekezetben a bibliaórákon, a kisebb közösségekben is tanítasz bennünket, bátorítasz, vigasztalsz. És köszönjük, hogy mi itt a te templomodban egy népként lehetünk mindig a te közeledben.

Áldunk mindazért, amit a reformáció idején adott. És köszönjük, hogy akkor sem valami új dolog jött, hanem pontosan az, amit a bűneset óta kezdettől fogva mindig is tettél: kijelentetted magadat, könyörültél az elveszett bűnösön és népeden keresztül még mindig menteni akarod az elveszetteket.

Hálát adunk, hogy mi a te néped tagjai lehetünk. Szeretnénk hálásan megköszönni, hogy már tegnap is az Úr napján, úrvacsorai közösségben is tapasztalhattuk, mennyire közel vagy hozzánk. És ahogy énekeltük is, kérjük, hogy most is jöjj közel. Bár tudjuk, hiszen megígérted, itt vagy, velünk vagy. De köszönjük, hogy mi mondhatjuk is kéreusként.

És áldunk, hogyha ma is megérthetjük a te szavad, hadd lehessen személyesé, hadd tudjunk tebenned örvendezni, hadd lássunk téged, hadd lássuk az Úr Jézust, az ő győzelmét. És köszönjük, hogy így boldog hívó nép lehetünk és élhetünk beléd vetett bizalommal és áldássá lehetünk sokaknak.

Köszönjük, hogy most is hallgathatjuk a te szavad.

Ámen.

Igehirdetés

A központi gondolat a felolvasott két utolsó versben így hangzik: „És láták az Izráel Istenét, és annak lábai alatt valami zafír fényű tárgy volt, és olyan tiszta, mint maga az ég. És Izráel fiainak e választottjaira nem bocsátá kezét: jóllehet látták az Istent, mindazáltal ettek és ittak is.” Láták Istent, Izrael Istenét, és ettek és ittak is az ő jelenlétében ott a Sínai hegyen. A bibliai történetben a központi üzenet, gondolat ez lesz majd reformációi ünnepi istentiszteletünkön.

Hallhattuk tegnap is az Úr napján. És tényleg olyan áldott volt az Úr ajándéka, hogy reformációi ünnepünk lehetett már tegnap is az úrvacsorai közösségben is minősítetten. És emlékezhetünk arra, nem valami újat hozott az Úr, hanem a reformáció jelentésében, ma is mondjuk ki, helyreállítja azt, ami eredetileg volt, helyreállítja, visszaállítja eredeti formájára. És Isten népe, illetve a hívó ember, mint egy személyben hívó ember számára ez azt jelenti, hogy az elveszett bűnös ember Isten gyermekévé lehet, az elveszett nép, magyar népünk is elveszett népként, annak idején pedig Ábrahám utódai, Izrael népe elveszett népként, de az Úr népévé lehet.

Ehhez nem az elveszett bűnösnek kell, keserves szívvel tapasztalva, hogy úgysem megy, vagy esetleg arra gondolva, hogy megy ez nekem magamtól is, de ak-

kor meg öntelt szívvel, erőlködni, hogy reformálódjon, hanem ez Isten csodálatos műve. A kesergő szívű is meg az öntelt bűnös ember is, amikor rádöbben erre, akkor változik meg az élete, áll helyre.

Ezért így hadd mondjam: a reformáció híres 'sola'-i, emlékszünk, 'egyedül' kifejezései közül az ötödik 'sola' nem véletlenül az, hogy egyedül Istené a dicsőség: Soli Deo Gloria. Isten csodálatos műve a reformálás, a reformáció ma is. A reformátorok is így ismerték föl egyedül a Szentírásban, egyedül a Szentírás Krisztusában és Krisztusán keresztül azt az egyedüli kegyelmet, amit egyedül hit által elfogadva az elveszett bűnös, és az elveszett bűnös nép is megtapasztalhatja az örök élet ajándékát e földi életben is már, és mindörökre. Közösségben lenni az Úrral.

A dicsőség szó erre is utal: egyedül Istené a dicsőség. Különösen a görög kifejezésben a dicsőség szónak az egyik alapjelentése az is, hogy az Úrnak kedves valaki vagy valami, gyönyörködik benne. Ez a közösség szempontjából különösen fontos.

Én magam is átéltem akkor, amikor megismertem az Úr Jézus kegyelmét fiatal gyermekként egy gyermek-csendeshéten, hogy előtte nagyon fájt, hogy bűnös vagyok, és én a kárhozat felé megyek. Ott a széles és a keskeny út című képet is láttam magam előtt és megrettentem ettől. De nem a rettegés vitt oda az Úrhoz, hanem az a hatalmas ajándék, hogy én is lehetek az Úr Jézus követője, a menygyei Atya gyermeke, én is lehetek hívő gyermek. És fantasztikus volt átélni ennek az örömét, hogy az Úr mindent elvégzett ezért.

De emlékszem arra is, hogy milyen fontos volt már akkor gyermekkorban, de aztán fiataalként még inkább tudatosítani, hogy nagyon fontos, hogy a hívő élet útján se magamra nézzek, magam próbáljam megélni a hívő életet bármilyen módon is, hanem az Úrra kell tekinteni, őt kell látni, őt kell annak látni és tartani, aki, akinek kijelentette magát. Többször megtörtént ezért, visszaemlékszem, mindig eszembe jut, amikor ilyen értelemben nekem reformálódnom kellett. Az Úr az ígében rámutatott arra, hogy elkezdtem másra tekinteni, vagy magamra, és nem őt láttam, látom magam előtt.

A bibliai történetet olvasva ezért is lett fontos nekem, és tűnt fel itt a Sínai szövetségekötés mozzanatában, amit az Úr akar tenni. Nagyon ünnepélyes pillanata ez a Sínai szövetségekötésnek az Úr és a népe között. Megtörténik minden, és sok mindenben Mózes, illetve a nép részt vesz, cselekszenek – erre mindjárt utalok is –, de a hangsúly akkor sem ezen van, hanem azon a hatalmas kiváltságon és ajándékon, amit az Úr minősítetten is tenni akar. Csak jelzem, hogy az, hogy ők láthatták Istent, ettek és ittak a jelenlétében, ezek a választottak, akik fölmehtek, ez az Úr terve szerint alakult. És keretszerűen az 1-2. versben meg a 9-11. versben leírt történeti mozzanatok közé ékeli be a kijelentés itt, meg a történések így történtek, a szövetségekötés megerősítésének az ünnepi ceremóniáját. Fontos, ami történik a szövetségekötéskor a megerősítés, a ratifikálás szempontjából, de az igazán döntő, amit az Úr tesz teljesen egyedi módon és az egész nép számára hatással. A hetven vén, a jelképes száma is hangsúlyozza ezt, hetven, a hetes szám a teljességet jelképezi, akár a tökéletességet. Az egész nép számára Isten meg akarja mutatni az ő dicsőségét, hogy aztán megismerve őt az egész nép tapasztalva, hogy

mit is jelent látni az Urat ott a Sínai szövetségkötés ratifikálása során. Mit is jelent ez az életükre nézve akkor és ott, és ez hogy határozza meg aztán a folytatást. Hogyan lehetnek már az ószövetségi szövetségi népként is olyanok, akik megélik az Isten dicsősége valóságát, az Istennel való közösségnek minősített átélése hogyan hat az egész életünkre.

És aztán így hogyan lesz bizonyosságtétellé. Lehetek volna – emlékszünk – Izrael fiai is az Úr dicsőségének a felragyogtatói a pogány népek között. Csak azt látjuk a folytatásban, hogy nem lettek. De ezért is jött majd az Úr Jézus és ezért is lehetünk mi is az Úr népe a zsidókból és pogányokból megtértek, az újszövetségi egyház, és mutathatunk az Úrra.

A szövetségkötés megerősítése tehát a történetnek a része itt a Sínainál. A nép is aktívan részt vesz benne, de az Úr cselekszik, és az Úr számára a legfőbb, hogy közösségbe kerülhessen velem az én népem, hogy az Úrral lehessenek, meg az Úrral ehessenek. Magyarban ez olyan szép szójáték is lehet: nemcsak lenni az Úrral közösségben, hanem enni az Úrral közösségben. És mindezt ezzel a kifejezéssel mutatja be: „és láták az Izráel Istenét”.

„És láták az Izráel Istenét” – először ezt a kifejezést vizsgáljuk és nézzük meg az elmondottak fényében: hogyan látszódik Izrael Istenének dicsősége, és ez hogyan hat a népre a szövetségkötésnél.

Olyan nagy ajándéka az az Úrnak, hogy az elmúlt évtizedek vagy évszázadok során régészeti leleteket találtak, rengeteget. És ma már egyértelműen látszik, hogy azoknak volt igazuk mindig is, akikhez mi is tartozunk a bibliai teológiai tudományok tekintetében. Amit így szoktunk nektek mindig mondani, hogy a reformátori, konzervatív, bibliahű teológiai irányzathoz tartozó tudósok igemagyarázata, hogy ez valóságos történet, ami itt történt. Tehát hiszünk az igének, megbízható a Szentírás, és minden mozzanata ennek a szövetségkötésnek és a ratifikálásának ez így történt. Lehet, hogy furcsa számotokra, hogy ezt most így mondtam, de hadd mondjam újra: a régészeti leletek is, történelmi adatok is most már alátámasztják azt, amit lelki vezetőink, lelki eleink mindig is hittek az Írás alapján. Csak akik nem tekintették a Szentírást az 'egyedül az Írás'-t tekintélynek, kritizálták, kétkedtek, hivatkoztak sok hamis hipotézisre, azoknak rá kellett döbbenniük, hogy igaz az Írás.

Minden mozzanat, ami itt zajlik, más népek szövetségkötési aktusaiban is megmutatkozott. Ezért én most csak utalok a felolvasott ige miatt hangsúlyokra.

A nagyobb méltóságú úr szavát kijelenti Mózes – aki a közbenjáró – a népnek. A nép erre engedelmesen válaszol, ígéri, hogy megteszik, amit az Úr mondott. Aztán felírja Mózes a beszédeket, az Úr szavát. Aztán oltárt épít az Úrnak, tizenkét oszlopot Izrael népe számára. Ezek valamilyen szinten jelképes tárgyak is, de hát az oltáron be is mutatják aztán az áldozatot. Ott az ifjak – hiszen még nincs papság –, Mózes szolgálói is lehetek, akik kiválasztottak, hogy bemutassák ezeket az áldozatokat. Aztán az áldozati vérrel Mózes meghinti az oltárt, azután amikor felolvassa a már leírt kijelentést, akkor a nép ismét megígéri, hogy ő megtartja az Úr szavát.

Itt csak aláhúzni szeretném, a 7. versben, annyira kifejező: „Mindent megteszünk, amit az Úr parancsolt...” – de ebben a ceremóniában fontos, ami ez után

jön – „...és engedelmeskedünk.” Ez egy megerősítése annak, ami már előtte is elhangzott. Úgy van az ősi szövegben: és meghallgatjuk – hallani kifejezésből jön. Halljuk, meghallgatjuk, hallgatunk rá, tehát engedelmeskedünk.

Ezután Mózes a vérrel, a maradék vérrel, aminek az első részét az oltárra hintette, a népet is meghinti. És elhangzik a szövetségi kijelentés: „Ímé a szövetségnek vére, melyet az Úr kötött ti veletek, mindama beszédek szerint.” Ez egy gyönyörű ceremónia, egy gyönyörű tett, tettek sorozata, amiben azt mutatja Isten, hogy szövetségre lép az ő népével és az ő népe is ezt a szövetséget elfogadja.

A reformációi ünnepünk miatt hadd mondjam, ahogy minden más bibliai történetben is, ebben is itt van a négy 'sola', meg az ötödik is, a négy 'egyedül' kifejezéssel való reformátori hitvallásunk. Egyedül Krisztus – több mozzanatban is az Úr Jézus személye, és megváltó műve itt van. Egyedül a Szentírás – halljuk, itt az Írás. Egyedül kegyelemből – az oltár is hirdeti, meg a vér, amivel meghintették a népet. Egyedül hit által – hadd mondjam újra, ez az „és engedelmeskedünk” kifejezés is nagyon aláhúzza, hogy micsoda felelősség van a hitben, ami az Úr kegyelme által lehet a miénk, de ott van a hit, a bizalom. De egyedül Istené a dicsőség – már eddig is, és hogy el ne felejtjük, hogy az egészben Istené a dicsőség, ezt a keretszerű történetrészletet kell kiemelni, és ez látszik a történetben.

A közösség megerősítése az Úr részéről még inkább előttünk van így. Az Úr benne van az egész mozzanatban, mindebben, ami történik, de ő ezt akarja kiemelni: a legfontosabb, hogy ki vagyok én, és kik vagytok ti a számomra velem való szeretetközösségben. Az Úr ki akarja jelenteni, meg akarja ismertetni magát. Az ő dicsőségét.

Ezért mit tett? Mózesnek előre elmondta – a keretszerű történetrészletnek az elején azt látjuk –, először elmondja Mózesnek, hogy majd gyertek föl. Ott az is elhangzott, ami majd a 12. verstől kezdődő történetben olvasható, hogy aztán Mózes még tovább mehet a hegy magasságában, mert a legközelebb majd ő lehet az Úrhoz. De azok, akik itt fölmehetnek, Mózes, Áron, Nádáb és Abihú, meg Izrael hetven vénéje, választott előkelők, ők fölmehetnek a hegyre.

Már maga ez a mozzanat, hogy felmenni a hegyre, igazolja, hogy az Úr milyen fontos közösségben, szeretetközösségben akar lenni az egész néppel. Emlékeztek, az egész nép nem mehetett föl. Még érinteni se volt szabad azt a területet, ami már le volt zárva, mert szent volt a hegy maga is, hiszen leszállt az Úr dicsőségesen. Félelmetes volt az Úr dicsősége, féltek és remegtek amiatt, hogy az Úr közel jött hozzájuk, hogy az Isten közösségben akar lenni velünk. Mondták is Mózesnek, hogy még a hangját se bírják elviselni – hallhattunk is erről igehirdetést is nem régen. És tényleg ki volt mondva, ami már a bűneset előtt is elhangzott: ha eszel a fáról, bizony meghalsz. És erről volt szó: tilos följönni. Még csak érinteni se, mert aki érinti, bizony meg kell halnia, mert az Úr szent és egy elveszett bűnös nép, még ha az Úr szabadítását át is élte már, Isten kegyelmét már hatalmasan megtapasztalta az ő népe, de hát az Úr szentségéhez képest ők nem méltók. Közel menni az Istenhez csak a közbenjáró – ott Mózes – által lehet, ez a közelség megvalósítható. De ennek már vége, mert a 24. részben megtudjuk, hogy mégiscsak lehet a szó fizikai értelmében is közel menni az Úrhoz, mert ő hívja az ő népét.

Itt fontos, hadd mondjam újra, mert nehogy félreértsétek: a hetven vén az jelképezi az egész gyülekezetet egytől egyig. Ez olyan, mintha az egész nép fölment volna, ez ezt jelképezi.

Olvastuk itt, hogy: csak távolról, de majd boruljatok le, hajtsák meg magukat előttem. Ezt mondom egy másik kifejezéssel, amit még jobban fogtok ismerni, ma is ez van: istentisztelet. Ez a leborulás, meghajtása magunknak az Úr előtt, még ha távolról is, ez istentisztelet, imádása az Úrnak. Jöjjenek fel és imádjanak távolról. A távolról kifejezés jelzi, micsoda az isteni szentség még mindig, mennyire szent az az Isten. De az, hogy imádkozhatnak, leborulhatnak, ha távolról is előttem, ez meg a szentséges szeretetét mutatja, ami az ő kegyelmének is a megnyilvánulása. Távolról, de mégiscsak közel.

Az úrvacsorai közösségnél is átélhetjük mi ezt. Én már voltam így nem is egyszer, hogy a vétkeim miatt, amik rám nehezedtek, azt éreztem, hogy hogy lehetek itt az Úr asztalánál az úrvacsorai közösségben jelen, mikor én milyen vagyok, amikor vétkezem. Lehetek itt az úrvacsorai közösségben akkor? Persze, hogy lehetek. A szolgáló így érezheti. Akik pedig jöttek, lehet, hogy nem is mertél jönni az úrvacsorai közösségbe, mert, azért az nagyon komoly dolog. De most nem vagyok méltó talán rá és nem mertél jönni. Lehet, hogy már évek óta nem mersz jönni, mert szentnek érzed az Urat, én nem lehetek a közelében. Ez a történet meg épp azt mutatja, még ha távolról is, mert majd csak Mózes mehet még közelebb, de akkor is az Úr jelenléte.

És milyen bátorító ez, hogy amit az Úr elmondott az 1-2. versben, az a folytatásban itt a 9-11. versekben úgy van előttünk, hogy látták Izrael Istenét. Látták az Istent, és ettek és ittak is. Tehát itt már nem arról van szó, hogy távolról leborulnak, hogy ők mit csináljanak, hanem fölmentek és leborultak az Úr előtt, mert lehetett volna ez is. Nem. Az a hangsúlyos, hogy az Úr mit mutat meg magából nekik. Látják Istent. És emlékeztek, a tiltás is nem véletlenül szólt. Nem szabad a hegy közelébe menni, mert az Isten közelsége az félelmetes, hogyha az ő szentségére gondolunk.

És arra is emlékezhetek, hogy valóban ott volt Izrael népe életében az a gondolat: hát, ha a bűneset után a bűnös ember látja az Istent, akár csak a dicsőségét is, el fog pusztulni. Még az Isten jelenlétében a legközelebb álló szeráfok is, amikor az isteni dicsőség előtt ott vannak, eltakarják az egyik szárnyukkal az arcukat, hogy nem láthatják az Isten közelében az angyali személyek sem az Urat, mert szent. És mégiscsak látható.

Látják az Istent, látják Izrael Istenét. Az Izrael Istene kifejezés nagyon beszédes, minden benne van, amit eddig mondtunk. Az Úr népe, a teljes nép, az atyáknak tett ígérek alapján minden.

A 11. versben szereplő látni kifejezés pedig egy olyan szó, amit más helyeken sokszor a prófétának vagy más szóval a Károliban így olvassuk, 'nézőnek' a látását mutatja. Lát, de azért, hogy aztán majd a próféciát elmondhassa, az Úrnak a szavát, vagy az Úrnak a személyét kijelenthesse.

Hasonló látás ez, mint amit Ézsaiás könyve 6. részében vagy Ezékiel könyve 1. részében az isteni dicsőség megjelenésének a látása ad Ézsaiás prófétának vagy Ezékiel prófétának.

Itt le van írva valamennyi részlet, így mondja: „és annak lábai alatt valami zafír fényű tárgy volt, és olyan tiszta, mint maga az ég”. Halljátok: olyan, mint valamiféle tárgy. A zafír az kék, és olyan tiszta, mint az ég vagy a menny – ezért így hadd mondjam: lába alatt valami olyan tárgy, ami azt hirdeti, az isteni dicsőség szempontjából eljött a mennyország a földre. Ez a lába alatt. Ami fölötte van, az a személynek az igazán nagy titka. De a lába alatt levő dicsőséges valami is azt hirdeti, hogy ki az, aki maga az a személy, akit látnak. De a személynek a titkában azt láthatják, ami a lába alatt van.

Ezzel azt szeretném csak érzékeltetni, és tudatosan nem használok tagadó szót most, hogy itt állítással mutatja be, hogy mit látnak az Úrból. Hogy ki is az Úr, akit látnak, így írja le, állítva. Amikor majd Mózes kéri az Urat, hogy mutasd meg nekem a te dicsőségedet a 33. részben, ott olyan beszédes, hogy az Úr megmutatja, de ott tagadó szókkal elmondja, hogy mi mindent azért nem mutathat be magáról, mert azt nem bírná elhordozni Mózes.

És a folytatásban is azt látjuk itt ebben a részben, hogy Mózes belép a felhőbe, ami az Úr dicsősége megjelenésének a része volt, ahogy följebb ment, a nép pedig megemésztő, izzó tűzként látja az isteni dicsőséget, és odament Mózes. Ez is mutatja, hogy Mózesnek az Úrhoz való közelebb menetele, a dicsőségbe való belépése, az se volt olyan egyszerű és egyszerűen leírható. Nincs is nagyon leírva, csak azt tudjuk, hogy Mózes még közelebb mehetett ehhez a dicsőséges személyhez.

Itt viszont látták Izrael Istenét. Egy kisgyerek is megérheti. És azt is megértheti egy kisgyerek, hogy mit láttak. Most a 'mit' azért mondom így, hogy mint valami zafírfényű tárgy, olyan tiszta, mint az ég. De hogy ki is volt az, akit láttak, az az egész történet alapján itt van előttünk. És itt lesz fontos, hogy ettek és ittak is a jelenlétében.

De mielőtt még erre térek: mikor történt az, amikortól fogva nem lehetett látni az Istent? A bűneset. Az Éden kertjében is, emlékeztek, nem is annyira a látással van kifejezve Ádám és Éva Úrral való közössége, hanem ott is inkább a hallás. De mégis az Úrral minősített közösség a bűneset előtt. Csodálatos. De aztán a bűneset miatt nem lehet látni az Istent csak úgy. Újra hadd mondjam, még a legszentebb angyalai is eltakarják az arcukat, olyan a szentsége. És itt meg azt látjuk, hogy látják az Istent, látják Izrael Istenét, mert szövetséget kötött velük.

De aztán Ézsaiás meg Ezékiel, amikor látja az Urat dicsőségesen, az pontosan azért van, mert a népe már nagyon nincs a helyén. És akkor eljön az Úr Jézus, és így hadd mondjam a személyes üzenetet, hogy nekünk ez a történet is mutat Jézusra – egyedül Krisztus –, de mutat minden, amit a reformáció hirdet, ahogy mondtam az elején. Egyedül Istené a dicsőség, de nekünk már nemcsak e kijelentés megértése alapján, számunkra ez a bibliai szakasz az Ószövetségből üzenet. Megérthetjük, még egy kisgyerek is megérheti. De mutat előre, mert ez a Szentírás első néhány lapja csupán nekünk a magyar fordítású Bibliában. Aztán ott van a vastag bibliai lapok egésze.

És emlékeztek, Jézusról János evangéliuma úgy mondja: „és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal”. Vagy amikor arról beszél maga az Úr Jézus az egyik tanítványának, aki már három éve ismeri őt, látja őt a testi szemével, és, hát, hogyhogy nem érted

ÉS LÁTTÁK IZRAEL ISTENÉT

meg, hogy aki engem látott, látta az Atyát. Látni – és ők látták testi szemeikkel, ahogy itt is Mózes és a hetven vén meg a többiek.

De aztán a János evangéliuma vége mégiscsak azt mondja, hogy azok a boldogok, akik akkor is hisznek, ha nem látnak. És Jézus is erről beszélt, hogy nem láttok engem többé testi szemmel. És mégis látjuk az Urat mi is lelki látással.

Péter a levelében már arról beszél: noha nem látjátok, mégis hisztek benne, sőt kibeszélhetetlen örömmel örvendeztek. Nem látjátok testi szemetekkel, de mégis úgy éltek, mint akik látjátok most is Jézusban, a Krisztusban, az isteni dicsőséget.

Olyan nagy ajándék nekünk, hogy mi az Úr Jézus személyében Isten dicsőségét Szentlelke és igéje által látjuk. Mi is látjuk Izrael Istenét. De hadd tegyem hozzá: még sokkal mélyebben annál, mint ahogy Mózes és a többiek ott vele együtt. Mert mi már a beteljesedett messiási ígéretek után tapasztaljuk ezt a lelki látást.

És hogy végig érijünk az üdvtörténetben, és ez befolyásolja jelenünket is: amikor meg majd az Úr Jézus eljön, és ismét megláthatjuk őt, ha ma jönne el, akkor ma, akkor testi szemeinkkel is megláthatnánk dicsőséges feltámadott testben. De akkor már eljön az az idő, amikor meg fogjuk őt látni úgy, amint van. Illetve a Jelenések könyve legvégén, a 22. rész 4. versében: szolgálai látják az ő orcáját. Látni az Isten arcát ez azt jelenti, hogy teljes személyes szeretetközösségben lenni. Ezt a fajta kifejezést, hogy látni az ő arcát, arra használja ott a Jelenések könyve legvége, hogy a teljes, mindentől mentes, ami gátolná a látás lehetőségét, közösség az Úrral. Az Jézus eljövetelekor. Addig látni Izrael Istenét Jézus Krisztusban az ige által, kegyelemből, hit által.

Nekünk a gyakorlatban ez azt jelenti, amikor még mélyebb ismeretre teszünk szert olvasva a Szentírást anyanyelvünkön. Hallottuk tegnap is: a reformátorok nem véletlenül akarták a gyermekeket is megtanítani olvasni, hogy olvashassák az Írást. A gyülekezeti közösségben, ahogy egymás hite által épülve megismerhetjük, hogy ki az Úr.

De az is jellemző, amikor engedelmeskedünk szavának, megtapasztaljuk az ő igéjének az erejét, hatását és az Úr megmutatja dicsőségét, hogy ki is ő. Hiszünk neki, látszik az életünkön. Az életünk mutatja az isteni dicsőséget. „Aki engem látott, látta az Atyát” – mondta Jézus. Aki téged, meg engem lát, aki látja a pasaréti gyülekezet teljes közösségét, látja Jézust.

Ha az lenne a kérdés, hogy válasszunk ki hetven embert, hetven hívó testvért a gyülekezetből, hogy képviselje az egész gyülekezet közösségét, hogy őket ismerve tudja meg mindenki, hogy milyen a gyülekezetünk, ki az a hetven személy, akit te választanál. Magadat is belesorolnád? Lelkipásztorokat belesorolnátok? A presbitereket belesorolnátok? A családtagokat belesorolnátok? Ki az, aki képviselje az Urat még az elveszettek között is? De nem kell hetven, hanem mindannyian kivétel nélkül ide tartozunk.

És itt fontos – ahogy mondtam – az a mozzanat, hogy az Isten látása azt is jelentette, hogy ettek és ittak is. Károli a fordításban is érzékeltette, s ahogy néztem több fordítást, az isteni dicsőség szentsége miatt mondják így is, Károli így fordította: „jóllehet látták az Istent, mindazáltal ettek és ittak is”. Az ősi szövegben így van egyszerűen, hogy: és látták az Istent és ettek és ittak. Nincs ott, hogy jóllehet vagy mindazonáltal, hanem az isteni dicsőségnek a szentsége rettenetes volta ab-

ban a kifejezésben, hogy nem bocsátotta Isten az ő kezét rájuk, pedig, ugye, közel voltak és nem lettek volna méltók rá, de az Isten nem bocsátotta a kezét rájuk. Mert a szentsége nem pusztítani akar, hanem szeretetközösségbe kerülni azokkal, akiket fölhívott magához fizikai értelemben is, de a szó lelki értelmében még inkább. Az Úrral való közösségnek, az ő dicsőségének ez az átélése a közös étkezés során.

És most szeretném kimondani, eddig tudatosan nem mondtam ki: az ókori szövetségkötési ceremónia fontos része volt, hogy közösen ettek a szövetségkötő felek. Gondoljatok Jákób meg Lábán történetére. Vagy Izsák meg a pogány vezető történetére. Szövetségkötés és közös étkezéssel megerősítve.

A hálaáldozat vagy békeáldozatnak is része volt ez, hogy a megáldozott hús egy részét elfogyasztotta a család ott a papokkal, lévítákkal együtt. Szeretetközösség, asztalközösség.

Van olyan írásmagyarázó, aki úgy magyarázza, hogy ez a közös étkezés, ez lent volt a hegy lábánál. Tehát nem fönt, mert hát azért az, szerinte, túl szent dolog lett volna.

Az jutott eszembe, mikor ezt olvastam: mindegy, hogy a hegy lábánál volt – én hiszem, hogy a szövegkörnyezetben az a természetes, hogy ott, ahol vannak –, de mindegy, hogy fizikailag hol vannak, egy biztos: közösen étkeznek az Úr jelenlétében. De én úgy folytatom, hogy miközben látják az Istent, annyira átélik a vele való szeretetközösség valóságát, hogy az ő jelenlétében esznek és isznak.

Az jutott eszembe csak példaként, hogy nekem életem egyik legnagyobb élménye kicsi gyermekként az volt, amikor én is elmehettem segíteni édesapámmal meg a bátyáimmal együtt Tápiószelére, a parókiára, valamit ott építettek és én is ott segédkeztem, amennyire tudtam. És utána, egész nap, ahogy dolgoztunk, ebédnél együtt étkeztünk. És a lelkipásztorunk, Sipos Álmos bácsi ott ült velünk az asztalnál és együtt étkezhettem én is kisgyermekként a lelkipásztorunkkal. Addig is nagyon tiszteltem őt, és nagyon nagy megtiszteltetés a lelkipásztor közelébe lenni, hallgatni az igehirdetést minden vasárnap ott elöl ülve a templomunkban. De hogy közösen étkezni valakivel, akit nagyon sokra tartok, akit nagyon tisztellek? Micsoda kiváltság és méltóság!

Isten jelenlétében vele közösségben együtt étkezni. Az úrvacsora maga is ilyen. Tegnap ezt átéltük. Nem erre van most szükség, hogy ezt a szakaszt magyarázzuk, csak kiemelem: „Ímé a szövetségnek vére, melyet az Úr kötött ti veletek, mindama beszédek szerint.” Hallottuk tegnap az úrvacsorai szereztetési ígéket a Korinthusi 1. levél 11. részéből. Az úrvacsorai közösség, amit Jézus szerzett, parancsolt. De közben a Lukács evangéliuma 22. részéből megtudjuk, azt mondta arra az egész vacsorai közösségre, aminek a része az úrvacsora is volt majd, hogy: én kívánva kívántam megenni veletek a húsvéti bárányt, mielőtt szenvednék – majd beszél az ő dicsőséges győzelméről is meg az örökkévalóság dicsőségéről Jézus. Lukács 22-ben majd nézzétek meg.

Kívánva kívántam – hadd mondjam így magunk miatt – úrvacsorai közösségben lenni veletek. Itt Mózes meg az ott levők az Úr jelenlétében. Mi pedig az úrvacsorai közösségben.

De ahogy az ige mondja a Korinthusi 1. levél 10. rész 31. versében: „Azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekesztek, mindent az Isten dicsőségére míveljete.”

Ez egyfajta parancs. De a parancs mögött ott van a lehetőség: enni és inni. Nemcsak ott a Sínai hegyen őnekik sem, hiszen ez megtörtént és az egész életük innen-től fogva annak alapján, ami ott történt, ez meghatározza a folytatást. A mi számunkra pedig a Jézussal való közösségben akár esztek, akár isztok, bármit teszünk, az Úr jelenlétében, az Úr dicsőségét hirdetve.

Egy egyszerű példát hadd mondjak a végén. Egy hívó fiú és egy hívó lány szerelmes. A fiú meghívja randira, közösen vacsoráznak. Ez az első randi. De utána házasság lesz belőle. Az az első randi biztos, hogy emlékekben lesz mindig. De utána mi történik? Az Úrtól ajándékba kapták egymást, aztán jön a menyegzői vacsora ünnepélyessége, aztán ha gyermek születik, akkor milyen nagy örömmel családként együtt. Mindebben a gyülekezet is együtt örvendezhet, a gyülekezet is szeretetvendégségen együtt, mondjuk, a menyegzőkor is. Elindul valami közös étkezés, és az élet során egy-egy mozzanat még ünnepélyesebb is talán, és ott van, hogy az Úr jelenlétében, az Úr dicsőségét átélve, tapasztalva, látva.

Az istentisztelet, amit itt az Úr mondott az elején – jöjjenek föl, távolról imádjanak engem, boruljanak le előttem – ez ezt hirdeti, hogy bármi, amit teszünk, a mi számunkra már újszövetségi hívó népként látjuk az Urat a szó lelki értelmében, de közben a vele való szeretetközösség, az ő dicsősége átélése. És ez így lesz bizonyosságtétellé. Akik így látják az életünket, az életemet, a házasságodat, a családi életet – és lehetne sorolni, ahogy mondtam, a gyülekezetet is –, azok megismerhetik, hogy ki is ez az Isten. Így válik a mi számunkra is missziói küldetéssé mindez már.

Amikor egyik szabadnapomon jöttem vissza vonattal, Süllysáp környékén gyönyörű napsütés előtte és egy hatalmas viharfelhőbe ment a vonat, ez az emeletes vonat. Teljes sötétség volt, aztán egyszer kibújt nyugaton a nap és egy picit oldalra néztem kelet felé, és láttam egy hatalmas szivárványt. Azért nem láttam a teljeset, mert a vonat miatt nem láthattam, de egy egész hatalmas szivárványt lehetett látni. Kettős volt. És előtte éppen azon gondolkoztam úgy csendben meg imádkoztam, hogy: – Uram, milyen szörnyű híreket hallottam aznap az ukrán-orosz háborúban, hogy lesz a kárpátaljai magyarokkal, a lelki testvéreinkkel, lesz-e mit enniük, hogy lesz a villanykérdés. Egy csomó baj a szívemet úgy elnyomasztotta, de persze az Úr előtti imádság az ott volt reménységgel. De mikor megláttam a szivárványt, az mindent megváltoztatott, mindent eszembe juttatott.

Aztán azon a hétvégén én prédikáltam egy általános iskolai csapatnak, tele volt a templom gyerekekkel, és elmondtam példaként, hogy mit éltem át. És az igazgató úr a végén azt mondta: – Lelkész úr, milyen jó, hogy elmondtam ezt a példát, mert hát a gyerekek annyi mindent hallanak ugye a médiában a szivárvánnyal kapcsolatban negatív módon, és milyen fontos, hogy a gyermekeknek mi mondjuk el, hogy mi a szivárvány eredeti jelentése, és ezt képviseljük, mert ez nagyon fontos. Bizonyosságtételként mondtam el arra, hogy az Úr dicsőségét én hogy éltem át egy vonatos hazautazáson, picit lelkileg nehéz élethelyzetben az Úr engem magamat is hogy erősített meg. Ez elhangzott bizonyosságtételben, és az igazgató úr azt mondta, hogy a példa miatt ez a bizonyosságtétel tovább is mutathatja az Úrnak a dicsőségét, szeretetét.

Milyen lesz az örökkévalóság dicsősége, amikor látni fogjuk az Úr arcát, ha már most is láthatjuk az Urat! Lelki módon, de nagyon valósággal, mert az ő dicső-

ségét így akarja nekünk is kijelenteni. Kinek látod az Urat? Mered-e annak látni, akinek kijelentette magát az igében?

Imádkozzunk, hogy segítsen az Úr mindenkinek, ha még nem tudnák ezt a lelki látást magukévá tenni, hogy higgyenek ők is velünk együtt.

Imádkozzunk!

Áldunk azért, mennyei Édesatyánk, hogy te az ószövetségi történeteket is leíratad, és köszönjük, hogy mutatnak előre az Úr Jézus személyére. És köszönjük, hogy mi, újszövetségi hívő nép tagjaiként és közösségként már így a teljes Írást ismerve tudhatjuk, ki is vagy te. Köszönjük, hogy amit ószövetségi néped láthatott tebenned, Izrael Istene dicsőségében, azt mi az Úr Jézuson keresztül, a kijelentés, Szentlelked által láthatjuk hasonlóan, sőt, még mélyebben.

Kérünk arra, hogy ez a lelki látás, ha elhalványult volna számunkra, ha túlzottan magunk felé fordultunk volna, vagy a körülöttünk levő világ sokféle terhe, kísértése vonná a tekintetünket magára, reformálj minket, állíts helyre.

És köszönjük, hogy a te dicsőségedet nemcsak láthatjuk, hanem láttathatjuk is. Segíts ezt megélni, hogy csakugyan még az étkezésünk, az asztalközösségünk is azt hirdesse, ki is vagy te.

Kérünk, erősítsd azokat a testvéreinket, akik lehet, hogy a betegség miatt egyedül vannak, nem tudnak már templomba sem jönni, közösségbe, de a maguk helyén az egyedüllétben, a betegágyon fekvéskor is hadd éljék át, hogy ki is vagy te, és mit jelent a gyülekezet szeretetközössége.

Köszönjük, hogy most már lehet a Covid után házi úrvacsoravételre is menni. Köszönjük, hogy így is lehet a te népeddel együtt lenni közösségben.

És arra kérünk, könyörülj meg népünkön. Valóban, a kárpátaljai magyar testvéreinken is, de az ottani népeken. Hálát adunk, hogy ma is kérhetjük, hogy adj ott, teremts ott békességet.

A mi vezetőinknek pedig adjál bölcsességet és alázatot, hogy a maguk hatalmával úgy éljenek, amennyire tudnak, hogy áldássá lehessenek számunkra is, és talán ebben a háborús helyzetben is majd.

Kérünk, most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg az Úr Jézusért.

Ámen.

Annakokáért mi is, kiket a bizonyságoknak ily nagy fellege vesz körül, félretéve minden akadályt és a megkörményező bűnt, kitartással fussuk meg az előttünk levő küzdő tért. Nézzvén a hitnek fejedelmére és bevégezőjére Jézusra, aki az előtte levő öröm helyett, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett, s az Isten királyi székének jobbára ült.

Zsidók 12,1-2

68. ének

1. Hogyha felindul az Isten, / Elkergettetnek szertelen
Minden ő ellenségi.
És elfutamodnak széjjel / Ő haragos színe elől
Minden ő gyűlölői.
Úgy elűzetnek hirtelen, / Mint a füst semmivé leszen,
Elvész minden ő dolguk;
Mint viasz olvad a tűztől, / Úgy az ő kemény színétől
Elvesznek a gonoszok.

2. De az igazak mindnyájan / Örvendeznek nagy vígságban
A kegyes Isten előtt;
És víg szívvel énekelnek, / Hogy ő kevély ellenségek
Meggzégyenült, elveszett.
Nagy örömmel az Istennek, / Énekeljetez nevének,
Dicsérjétek, áldjátok;
Ki pusztá földeken megyen, / Kinek neve erős Isten:
Őtet magasztaljátok!

3. Őelőtte vigadjatok, / Mert ő az árváknak atyjok,
Kiket táplál kegyesen;
Az özvegyeknek oltalma / Az ő isteni hatalma,
Lakván ő szentségében.
Isten a mi segedelmünk, / És kegyesen lakik velünk,
Őriz minket mint népét;
Élet és halál kezében, / Ő az erős, örök Isten,
Megtartja minden hívét.

4. Énekeljetez Istennek, / Ki lakója az egeknek,
Kiket teremtett régen.
Ahol nagy hatalmával ül, / Honnan szava úgy megdördül,
Hogy zeng és harsog minden.
Dicsérjétek nagy hatalmát, / Ki felséges méltóságát
Izráelen láttatja!
Kinek nagy erejét ott fönn, / Az égen és a felhőkön
Senki sem tagadhatja.

5. Ó, csudálatos az Isten / Az ő dicső szentségében!
Ki Izráel népének
Erőt ad nagy kegyelmesen; / Azértan minden időben
Mitőlünk dicsértessék!